

Scumpirea materialelor de construcții ar putea bloca proiectele de drumuri

Există riscul ca unele proiecte de infrastructură rutieră din țara noastră să nu mai poată fi continuate, avertizează managerii firmelor specializate în astfel de lucrări. Ei spun că bugetul proiectelor a devenit insuficient ca urmare a scumpirii materialelor de construcții iar în multe contracte nu au fost prevăzute clauze de actualizare a valorii.

Dacă sunt nevoiți să suporte în întregime costurile suplimentare, puterea financiară a multor constructori români se va diminua considerabil, restrângând și mai mult oferta pentru execuția lucrărilor de construcții.

Constructorii de drumuri se confruntă cu o situație de criză provocată de creșterea uriașă a prețurilor materialelor de construcții. Cele mai mari majorări sunt la produsele importante, cum sunt fierul sau prefabricatele din beton. Cum nu toate contractele cu instituțiile statului pentru realizarea lucrărilor de infrastructură au prevăzute clauze de actualizare a prețurilor, firmele sunt nevoite să suporte din fonduri proprii costurile suplimentare. În această situație, unii manageri susțin că vor ajunge să nu mai poată continua anumite lucrări. Mihai Trănescu, director tehnic al firmei Drum Inserv, din județul Sălaj, ne-a declarat că scumpirea materialelor de construcții a afectat foarte mult finanțele companiei.

"Cel mai mult au crescut prețurile la fier. Fierul beton s-a scumpit cu aproximativ 30% în acest an. Dar au crescut prețurile și pe partea de prefabricate, agregate care se folosesc pentru infrastructură, precum și la alte materiale. Acest cost suplimentar este suportat de constructor. Sunt contracte care prevăd regularizarea la un an, dar multe nu prevăd nimic. Deci, în cazul în care contractul a început

în urmă cu mult timp și nu are nicio clauză în contract care să prevadă astfel de regularizări, duci povara asta financiară, care nu este ușor de dus", spune domnul Trănescu.

Legea românească, mai ales în domeniul construcțiilor, nu este actualizată după cea europeană, ceea ce face să fie o povară atunci când constructorul are un termen de execuție mai lung, așa cum se întâmplă în proiectele mari de infrastructură.

Constructorii fac față schimbărilor de preț estimate pe durata unui an, dar nu pot rezista dacă lucrările sunt pe doi - trei ani și apar fluctuații foarte mari, neprevăzute ale prețurilor. Soluția pentru Drum Inserv este să suporte costurile. "Nu prea am reușit să actualizăm valoarea contractelor pentru că dacă sumele sunt fixe și ți le-ai asumat, asta este, nu prea ai ce să faci. Cu toate acestea, deși costul lucrărilor este mai mare, nu vom fi puși în situația de a le bloca", a declarat Mihai Trănescu.

Managerii Drum Inserv au și planuri de dezvoltare a companiei în acest an, mai ales pe partea de angajare de personal.

"În momentul în care lucrările merg înainte,

sigur că mai angajăm oameni, pentru că lucrările începute trebuie terminate. Chiar din această lună am reînceput să facem angajări. În prezent, noi avem aproximativ 50 de angajați", a detaliat Mihai Trănescu.

"Dacă prețurile vor mai crește, nu vom putea executa lucrările"

Nicoleta Alexan, managerul GP Săgeata Prod, din județul Bihor, firmă specializată în construcția de drumuri și poduri, ne-a declarat că a trimis mai multe adrese autorităților contractante în speranța că valoarea contractelor pentru lucrările publice va fi majorată, dar încă nu a primit niciun răspuns. Firma este afectată mult de scumpirea materialelor de construcții. Are contracte pentru realizarea de lucrări rutiere cu consiliul județean, cu primăria. Fiind constructor de drumuri, clienții săi principali sunt instituții ale statului.

La cât de mult au crescut prețurile materialelor este nevoie de majorarea valorii contractelor cu până la 30%. În cazul în care scumpirile vor continua s-ar putea ajunge în situația ca unele lucrări să nu mai poată fi executate.

"Undeva la 25 - 30% este nevoie de majorări per contract, în urma calculului pe care le-am făcut, cu solicitări de prețuri actuale de la furnizori. Cam acesta este procentul de majorare a valorii contractelor. Dacă vor mai crește prețurile materialelor, nu vom putea executa lucrările. Mai ales că în perioada aceasta toți furnizorii cer plata în avans pentru că sunt conștienți de riscurile la care se supun. În aceste condiții, efectiv nu vom mai putea executa lucrările", a explicat Nicoleta Alexan.

Firma GP Săgeata Prod a solicitat ajustarea prețurilor, ca urmare a scumpirii materialelor de construcții, pentru trei lucrări mari, toate în județul Sălaj, contracte care nu au clauze de actualizare a valorii.

"Cele mai mari scumpiri sunt pe partea de balast, piatră spartă, prefabricate din beton. La partea de balast sunt majorări chiar și cu 50%, plus că este și criză. Dacă nu vor fi ajustate prețurile, nu vom avea cum să mai continuăm lucrările", a semnalat Nicoleta Alexan.

Firma Săgeata Prod are, în acest moment,

aproximativ 100 de angajați, iar reprezentanții companiei nu se gândesc, deocamdată, la planuri de dezvoltare.

"Nu putem beneficia de actualizări de prețuri"

Eugen Lăpădat, administratorul firmei Euro-pexpres, din județul Alba, specializată în construcția de drumuri, spune că scumpirea care afectează cel mai mult proiectele este la bitum. În aceste condiții, au crescut și costurile pentru realizarea lucrărilor de infrastructură, doar că firma se plânge de faptul că nu poate beneficia de actualizări de prețuri.

"Și fierul s-a scumpit, dar noi nu avem foarte multe armături ca în construcțiile civile. Față de anul trecut bitumul s-a scumpit de la 1.100 lei/tona la 2.000 lei/tona. Aceste scumpiri ale materialelor de construcții ne afectează, pentru că noi dacă am câștigat o licitație înainte de creșterea bruscă a prețurilor, nu mai putem modifica valoarea contractului cu actualizarea costurilor materialelor. Legea permite actualizarea doar la manoperă când crește salariul minim în construcții", a detaliat Eugen Lăpădat.

În cazul în care costurile suplimentare vor fi prea mari și nu le va putea acoperi, compania va ajunge în situația de a nu mai putea continua lucrările.

Dacă nu ar fi diferențe mari de preț, acestea ar putea fi suportate de un constructor cu un portofoliu mare de lucrări, ar pierde pe un proiect, ar câștiga pe altul. Dar când scumpirile sunt foarte mari pentru multe produse vor fi nevoiți să abandoneze lucrarea, să rezilieze contractele. "Ai și niște pierderi, evident, pentru că ai garanție, încurci pe toată lumea, sunt și lucrări pe fonduri mari, dar nu ai ce să faci din cauza faptului că nu este posibil să se actualizeze valorile, să fie recunoscute aceste probleme", a adăugat Eugen Lăpădat.

Constructorul din județul Alba s-a arătat nemulțumit de nepăsarea autorităților în soluționarea acestei probleme, în condițiile în care, în trecut, au mai avut loc majorări neașteptate ale prețurilor materialelor de construcții.

"S-au mai întâmplat astfel de majorări de prețuri la materialele de construcții și nu înțeleg de ce nu se fac niște modificări ca să se poată legal actualiza valoarea contractelor, cu acte care să demonstreze scumpirile. Acum, odată ce ai ofertat, ești câștigător. Acesta este criteriul la noi, prost și acesta, câștigă licitația firma care oferă prețul cel mai mic. Ai câștigat, ai semnat, trebuie să îți faci lucrarea din acei bani", a precizat Eugen Lăpădat.

Firma Europexpres nu are planuri semnificative de dezvoltare, în acest an.

"Ajungi să ai profit de 1 - 2% la o lucrare"

Dacia Faber, din județul Cluj, are lucrări contractate, de pildă, în 2019, în 2020, cu prețuri care nu pot fi modificate, conform contractului. Directorul firmei Gheorghe Chinde spune: "Eu sunt o firmă mai mică și nu am posibilitatea să influențez o corectare a prețului contractat. Așa că suntem nevoiți să terminăm lucrarea la acel preț. Ajungi să ai profit de 1 - 2% în această situație, la o lucrare".

Cu toate acestea, firma Dacia Faber va încerca să ducă la bun sfârșit toate lucrările pe care le desfășoară în prezent, chiar dacă valoarea contractelor nu va putea fi actualizată ca urmare a scumpirii materialelor de construcții. "În general, lucrările se licitează și până se adjudică durează luni de zile, un an. În toată această perioadă nimeni nu are grija celui care vrea să lucreze, cum lucrează, din ce lucrează. Îi interesează doar să vii cu prețul cel mai mic, iar taxele să le plătești la zi, ca să poți participa la licitații. Nu am fost în situația de a nu mai continua lucrările, am încercat să evităm acest lucru. De obicei, ne-am întins atât cât am putut acoperi printr-o bună gospodărire a lucrurilor. Ai două variante: ori te gospodărești și mergi înainte, ori cazii sub linie și închizi prăvălia", a precizat Gheorghe Chinde. Firma Dacia Faber are planuri de dezvoltare în acest an, astfel că a depus mai multe proiecte în speranța că va primi fonduri europene pentru achiziționarea unor utilaje.

"Însă, în etapa în care suntem acum nu ne putem gândi la angajarea de personal. Adică noi căutăm să ne menținem. Am în jur de 80 de oameni, dar numărul lor variază. Este o perioadă în care astăzi muncitorul este la lucru și mâine te trezești că nu mai vine", a mai adăugat Gheorghe Chinde.

"Dacă mai cresc prețurile, vom opri unele lucrări"

Emil Savin, directorul firmei Transmir, principalul asfaltator din județul Vaslui, este de părere că, în cazul în care prețurile materialelor de construcții vor continua să crească, se va ajunge la

blocarea unor lucrări de infrastructură.

"Cele mai mari scumpiri sunt la bitum, motorină, ciment și fier. Noi avem licitații câștigate de acum doi ani de zile și lucrările trebuie făcute, iar prețul nu se poate modifica în ofertă. Suntem afectați de scumpirea materialelor de construcții pentru că nu avem cum să modificăm prețurile, în condițiile în care nu sunt prevăzute în contracte clauze de ajustare a lor. Avem și proiecte pe fonduri europene în derulare. Cu siguranță vom bloca unele lucrări dacă vor mai crește prețurile la materialele de construcții. O să fie greu, o să oprim lucrările, nu avem încotro, și așa depășim cu mult prețul inițial și nu putem face nimic pentru că nu există clauză în contract, prețurile sunt ferme", a afirmat Emil Savin.

Firma reușește cu greu să angajeze muncitori din zona Vasluiului. În aceste condiții, a fost nevoit să aducă persoane din India.

"Avem proiecte depuse - dar care sunt pe pază momentan, nu știu de ce nu primim niciun răspuns - pentru achiziția de utilaje. În ceea ce privește angajările, am adus indieni, lucrez cu vreo 30 de indieni, românii noștri stau prin crâșme la băut, așa că lucrăm cu indieni. Muncesc, sunt mulțumit de ei. I-am adus anul trecut pentru că nu am găsit personal la noi. Care au mai fost buni de muncă au plecat afară la căpșuni, iar cei care au rămas sunt la birturile din sat, la rachiu, se mulțumesc cu ajutorul pe care-l mai primesc de la primărie, deși salariul în construcții începe de la 2.500 - 2.600 lei net pe lună", ne-a mai spus Emil Savin.

Orice ajutor este important

În condițiile în care vor trebui să suporte costurile generate de scumpirea materialelor de construcții, drumarii pot să se bazeze pe Casa Socială a Constructorilor. Prin CSC sunt plătite angajaților indemnizații pe perioada în care nu lucrează din cauza vremii nefavorabile sau a altor situații excepționale cum sunt starea de urgență sau de alertă. Un ajutor pentru firmele membre CSC este și beneficiul pe care îl au din fructificarea fondului constituit din taxele virate de autoritățile contractante, ce se adaugă la contribuțiile membrilor și ale angajaților lor. ■